

2025

25 jarig jubileum

Letsruilkring Ermelo

Herinneringen van leden
aan 25 jaar Letskring Ermelo

SOPHIE VAN MANEN- VOORWOORD

In januari 2016 werd ik lid van de Letskring Ermelo. Ik was een keer gaan kijken naar aanleiding van een krantenbericht en het concept sprak me aan; een groep van mensen die goederen en diensten met elkaar uitruilen. Ik geloof niet dat ik er heel veel meer over heb nagedacht in die tijd. Ik had 3 jonge kinderen, was nog voorzitter bij een sterrenvereniging en werkte 24 uur voor de Zorggroep.

In 2018 werd ik gevraagd om als voorzitter toe te treden tot het bestuur. Voor mij *de* manier om iets bij te kunnen dragen aan het reilen en zeilen van de LETS. Inmiddels vormen Isabelle, Ans, Jannie en ik alweer 5 jaar het vaste gezicht van het bestuur. En dat doen we met veel plezier!

In deze speciale jubileum nieuwsbrief blikken we terug op 25 jaar LETS. Deze nieuwsbrief is samengesteld uit de herinneringen van Letsleden van de afgelopen 25 jaar. Met name het 50-jarig huwelijk van Otto en Marian heeft bij veel mensen een fijne herinnering achtergelaten, zoals jullie kunnen lezen in de nieuwsbrief. Helaas is Otto op 30-10-2025 gestorven. We zullen zijn betrokkenheid en warme persoonlijkheid missen.

In augustus is ons erelid Ank van Elburg overleden. Zij is 89 jaar geworden. Ank was betrokken bij de oprichting van onze Letskring.

Naast bijdrages van leden die al lang lid zijn of lid zijn geweest, zijn er ook enkele bijdrages van leden die korter lid zijn. Daarnaast kom je ook meer te weten over de LETS in wat leuke weetjes en feiten en zijn er enkele quotes van Letsleden opgenomen die we in 2023 hebben uitgevraagd.

Allen hartelijk bedankt voor jullie bijdrages! Het is een feest om de verhalen te lezen en een feest om deze nieuwsbrief samen te stellen.

Hoe het begon

MARIJKE BROMMER

In gesprek met Sander Kaptein en Teun Arts, beiden oud-LETS-leden, kom ik er achter dat ik nog lang niet alles weet over Lets, al ben ik ook al zo'n 22 jaar aan het ruilen, ideeën uitwisselen en bakken. In het eerste begin op 19 mei 1999 kwamen een aantal Ermelose mensen bij elkaar n.a.v. het LETS-systeem, geïnspireerd door o.a. een lezing van "Strohalm". In november 2000 werden we een vereniging met een door leden gekozen bestuur.

Er werd via de kranten, in alle supermarkten en op de braderie in het dorp met flyers publiciteit gemaakt om leden te werven voor het nieuwe uitwisseling en ruilsysteem. Jerry van Zandwijk ging mensen thuis opzoeken om ze te enthousiasmeren. Veel mensen hadden nog geen computer en geen e-mail of konden daar niet goed mee omgaan, dus waren er veel bezorgadressen om informatie en ledenlijsten rond te brengen. Op een A4tje gaf men het aanbod van diensten door en ik herinner me nog de prachtig bijgewerkte mappen die we konden bekijken tijdens bijeenkomsten. Op de braderie in het dorp maakten we reclame voor LETS bij een kraampje met een LETS-lid in pauwenkostuum. Otto en Marjan kwamen met veel ideeën en plannen vanuit Noppes Amsterdam.

Ik kan hier niet alle namen noemen van de enorme stroom enthousiaste, deskundige en betrokken dorpsgenoten die allerlei input hadden en hebben. Het waren en zijn er zó velen die met elkaar deze 25 jaren een bijzondere beweging maakten en maken om elkaar te helpen, vermaken en delen. Zelfs ook met leden van LETS Harderwijk en onze betrokken vrienden, burens, kinderen en kleinkinderen. Bij het 15 jarig bestaan schreef Inez van den Broek een artikel voor de krant.

In het in de jaren wisselende bestuur deed Teun ook een duit in de pauwenzakje als voorzitter en Sander als secretaris. Teun, met een visuele handicap, voelde zich niet buitengesloten. Hij kwam moedig in contact met mensen en maakte zich tevens dienstbaar door fietsbanden te plakken. Hier samen met Sander op 'n foto in de krant. *(zie volgende pagina)*

Beiden vonden de gezelligheid van uitstapjes of een gezamenlijk georganiseerd dinertje belangrijk en herinneren zich bijzondere ontmoetingen en verbindingen met vele dorpsgenoten met LETS input. Zo vond Teun het erg belangrijk dat je dingen voor elkaar doet zonder geld. Hij vertelt dat hij ophield als (ere) LETS-lid omdat hij op een leeftijd kwam dat het een keer moet stoppen.

Sander had het indertijd erg druk met teksten maken voor de publiciteit. En zijn eigen LETSaanbod om computers te installeren en mensen erover te informeren, waar erg veel vraag naar was.

Omdat er weer andere dingen op zijn pad kwamen is hij gestopt als lid maar al die jaren bij LETS had hij een erg leuke tijd, vooral de ontmoetingen met allerlei mensen zoals alternativo's en het bracht hem veel reuring. Hij weet nog bijna alle namen uit die tijd maar nu hij ouder is zegt hij de nieuwe namen niet meer allemaal te kennen.

Zo zat ik met mijn puberdochters aan tafel bij een gezellig lets-etentje bij Otto en Marjan. En mij niet bewust van het feit dat Sander (fotograaf van deze foto) die ik later met nogal veel moeite vanwege de drukte, als computerhulp vroeg, daar ook aan de dinertafel zat. Nu kan ik vrolijk terugdenken, met mijn bijna 70 jaren, aan ruim 20 jaar geleden toen hij aan mijn computertafel de 2e hands PC ging installeren. Het updaten in die tijd duurde vreselijk lang. Toen de pc geïnstalleerd was gingen we met z'n tweeën uit eten bij de Wok. Van 't een kwam 't ander en we zijn al die tijd gelukkig met onze lat relatie en vele reizen.

Tot slot

In mijn drukke banen in o.a. kunstonderwijs en leerzame LETS jaren maakte ik diverse feest kostuums en begeleidde workshops voor kinderfeestjes en LETS avonden, bakte taarten, verzorgde maaltijden en picknicks, lapte ramen en lijmdde schoenen, repareerde schilderijlijsten, broeken, jassen, dekbedden en beschilderde dienbladen en muren en creëerde op 'n feest een gezamenlijk afval kunstwerk.

Geruild en gedeeld; vele materialen, planten en stoffen van aardige inspiratieve contacten. Het goed gebruiken en wegbrengen van vele goederen zoals 2e hands meubels en apparaten van en naar anderen halen en brengen. Niet alleen voor mijzelf maar ik geef weer door aan nieuwkomers, taalscholen en verenigingen.

Vooraf het vriendelijke weder-dienstelijke contact, het geven en krijgen, samen (talenten) delen en de vrolijke gunfactor inzetten heeft mij er toe aangezet om nog steeds lid te zijn.

Al zit ik vaak met een soort pauwenstress want het betaalsysteem ligt me niet echt. Vooral het vrij zijn en niet moeten maar mogen deelnemen vind ik prettig. Ik hoop nog veel te ruilen en te genieten van gezellige contacten en vooral vaak met elkaar te kunnen lachen. Óp naar de 50!

LETS weetje

Waarom handelen wij bij Lets Ermelo met Pauwen?

Pauwen zijn het symbool van Ermelo. Dat heeft alles te maken met de geschiedenis van Staverden. De nederzetting wordt al in een stuk uit 1046 genoemd. In 1291 kreeg graaf Reinhoud van Gelre van keizer Rudolf stadsrechten voor Staverden.

Reinhoud liet een huis bouwen in de buurt van de watermolen en ter herinnering aan zijn overleden ouders bouwde hij een kapel. Op 25 maart 1298 verklaarde Reinhoud van Gelre Staverden tot stad, maar daartoe is het nooit uitgegroeid. Rond die tijd gaven de Gelderse graven hun heerlijkheid in leen. Een voorwaarde voor de leenheer was wel dat er witte pauwen gehouden zouden worden, met de verplichting om ieder jaar witte pauwenveren te leveren aan de Gelderse graven. Deze veren werden op hun helmen gedragen. Tot op de dag van vandaag worden er witte pauwen gehouden op kasteel Staverden.

Het wapen van Staverden werd een pauw

Toen eeuwen later de gemeente Ermelo gevormd werd, met binnen de grenzen de stad Staverden, werd de pauw opgenomen in het wapen van Ermelo. De onderscheiding voor verdienstelijk werk in de gemeente Ermelo is "de zilveren pauw".

Om die reden handelen wij met elkaar in Pauwen.

Vrij overgenomen uit de bijdrage van Jan Poolen in "Van 't Erf van Ermel"

GELDERLAND NR. 019

Hondenoppas

WIES KONIJN

Wat was ik 23 jaar geleden blij met de Lets, toen ik alleen woonde met mijn hondje Woppie en een weekend weg moest. Een reddende engel wilde Woppie wel opvangen, dus ging ik met een gerust hart weg. Het Letslid (wiens naam ik helaas vergeten ben) dat mijn hondje in huis nam woonde helemaal aan de andere kant van Ermelo. Ze was gelijk zaterdag met hem gaan wandelen in een losloopgebied. Juist op dat moment was er kleiduivenschieten. Toen Woppie, die dat niet kende, een enorme knal hoorde ging hij er als een haas vandoor, het bos in. Zoals iedere Ermeloër weet is het bos nogal uitgestrekt, dus mijn oppas zag de ergste rampscenario's al voor zich.

Hij ging er als een haas vandoor, het bos in.

'Wóóóóppie' roepend zocht ze het losloopgebied af. Maar hoe ze ook riep en waar ze ook keek, Woppie was nergens meer te bekennen. Voorbijgangers werden bevroegd. De stress nam toe naarmate zij langer liep te zoeken.

Het huilen stond haar dan ook nader dan het lachen toen ze na meer dan een uur naar huis liep om mij te gaan bellen. Er gleden tientallen kilo's van haar rug toen mijn slimme hondje bij terugkomst keurig voor haar deur zat te wachten. Woppie zat daar met zo'n blik van 'waar bleef je nou?'. Alsof hij er al jaren woonde.

Conclusie; bij de Letsleden wil je logeren. Maar dan graag zonder knallen.

OTTO EN MARIAN VOLGENANT: 50-JARIG HUWELIJKSFEEST

13 mei 2017. Feest in de Muzenhof om onze Gouden Bruiloft te vieren. Het thema was "Duurzaam". Veel letsers hebben een bijdrage geleverd om er een echt feest van te maken. Muziek van Paul met zijn klarinet, Ans met haar dwarsfluit, Ada met haar accordeon. Een liefdeslied werd gezongen door Anneke en Adrie. Miep ging met ons volksdansen en onder leiding van Marijke maakten de kinderen een prachtig kunstwerk van afvalmateriaal. Nu 8 jaar later staat het nog steeds op ons terras.

Quote;

'lid zijn van een ruilkring is je talenten delen en leren kennen'

Quote;

'iedereen kan wel iets wat niet iedereen kan'

Verhuizen met hulp van de LETS

JOSÉ EENINK

In 2013 kreeg ik vrij onverwacht een huis. Heerlijk en 1 straatje verder dan mijn "oude huis" maar er moest heel veel gebeuren en dat wel graag binnen 3 ½ week! Oef....

Goede raad was duur maar de Lets bood uitkomst en dat was echt heel fijn, nodig en plezierig. Omdat ik door mijn massages heel veel pauwen had gespaard kon ik me op dat moment ook veroorloven om een fiks beroep te doen op mijn gespaarde pauwen én op de mensen van de Lets! Met hulp van Otto en Marian, Greetje en vooral niet te vergeten Han en Chris en Coby, die er echt waren zolang dat nodig was en heel veel werk hebben verzet, werd er in deze paar weken heel hard geklust: alle wanden en plafonds werden geverfd, evenals de hal- en raampartijen, ook de oude kachel met schoorsteen werd uit de kamer gesloopt, de muur werd opnieuw gestuukt, in de kelder werden de zeer grote gaten gedicht, de gordijnen werden op maat gemaakt in de kamer enz. enz.

Het was hard werken geblazen voor iedereen maar....het resultaat was prachtig en alles wat echt nodig was was ook op tijd klaar!

De verhuizing was ook nog een kleine operatie: omdat beide huizen zo dicht bij elkaar stonden werd dat niet door een verhuizer gedaan maar werd er heel veel tussen die 2 gelopen en vooral gesjouwd!

*Ik was door mijn
gespaarde
pauwen heen,
maar wel een
prachtig resultaat
rijker!*

Natuurlijk bleef er nog genoeg over om zelf te doen en om alles echt weer tot een "home" te maken.

Maar zonder de hulp van al deze lieve en behulpzame Letsers had ik niet op tijd en al zover kunnen komen.

Ik was door mijn gespaarde pauwen heen, maar wel een prachtig resultaat rijker!

Dat was echt een heel groot DANKJEWEL waard aan allen, die hulp geboden hebben indertijd, op het gevaar af dat ik vast wel mensen vergeten ben hier te vermelden!

Daarna was het OP naar een fijn woongenot (wat zeker lukte) en natuurlijk weer sparen voor de volgende klusjes!

Het begin van een schrijfkring

HANNEKE JONGELING

Het is ergens in de tweede helft van 2013. Vier mensen, waaronder ik, zitten aan onze eettafel. We zijn alle vier lid van de Letskring. We hebben allemaal een schriftje en een pen voor ons liggen. En ik ook nog een blad met schrijfoefeningen.

In 2013 heb ik een opleiding Methodisch Autobiografisch Schrijven gevolgd. Boeiend, interessant, intensief. Nu wil ik het schrijven in de praktijk gaan brengen, met een kleine groep, om te oefenen. Waar vind ik zo'n groep?

Ik stuur een aanbodberichtje aan de leden van de Letskring. Autobiografisch schrijven in ruil voor pauwen. Het werkt. We beginnen met drie deelnemers bij mij thuis. Later komen er meer belangstellenden bij, ook van buiten de Letskring. Zij betalen in euro's. Om wat meer ruimte te hebben wijken we uit naar de zaal van het Drieluik, aan het einde van de straat waar ik woon.

Waar schrijven we over? En wat schrijven we? We schrijven over ons leven. Bijvoorbeeld:

- Maak een woordgedicht over je geboorteplaats.
- Schrijf de volgende zinnen af in drie regels:

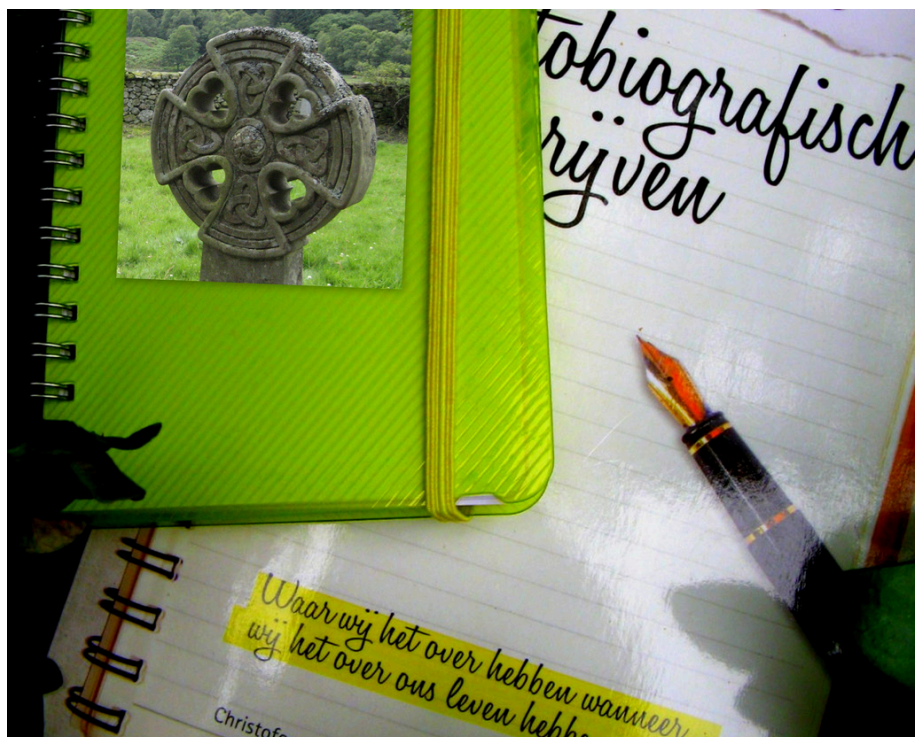
Vriendschap betekent voor mij...

De belangrijkste persoon in mijn leven...

Mijn wensen t.a.v. vriendschap zijn...

www.deschrijfkring.nl

Bij iedere opdracht geef ik een korte toelichting. Na elke schrijfoefening is er gelegenheid het geschrevene voor te lezen. Hoeft niet. We luisteren naar elkaar zonder commentaar te geven. Zo doe ik ervaring op, in ruil voor pauwen. Tenminste zes Letsleden hebben korter of langer deel uitgemaakt van de schrijfgroep. En nu, meer dan tien jaar later, is 'mijn' schrijfkring uitgegroeid tot een informele club van vijf schrijf-begeleiders en tien schrijfgroepen. Ooit begonnen als oefengroepje met Letsleden. Ik ben er trots op.

Hulp in de tuin gezocht

SONJA VAN LEEUWEN

Toen ik nog in het buitengebied van Garderen woonde en niet in het bezit was van een elektrische fiets, had ik op me genomen om een tuintje van onkruid te ontdoen.

De dag dat ik erheen ging was er een hittegolf, het was boven de 30 graden. Zo kwam ik oververhit in Ermelo aan. Wat een schat van een vrouw die mij ontving: ik moest eerst rustig bijkomen en toen kreeg ik een heerlijke smoothie van haar...

Daarna kon ik aan de slag, met frisse moed. Het tuintje zag er later weer netjes uit!

*Handige Han, die Hoogtevrees zei te hebben....
Maar in de praktijk viel dat toch erg mee!
José Eenink*

LETS herinneringen

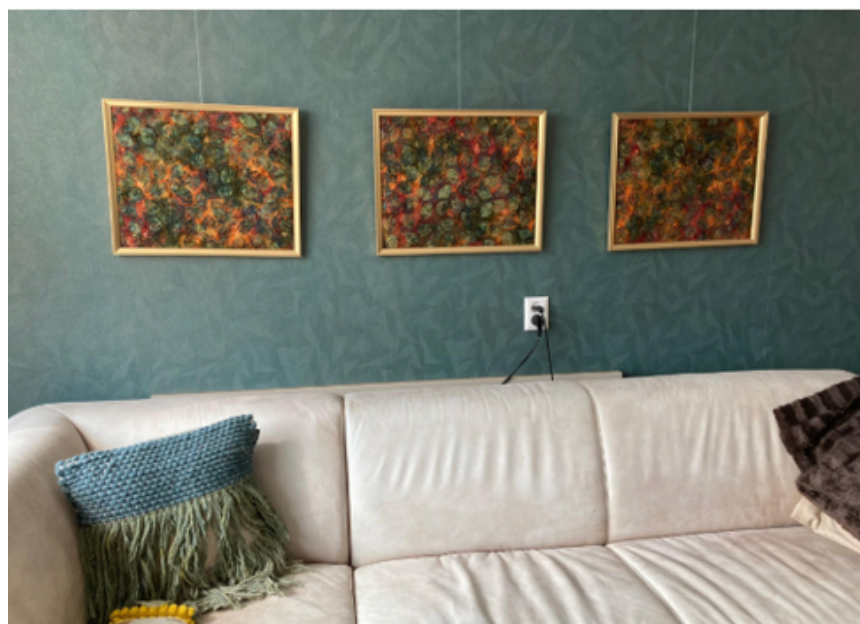
ADA MOLENDIJK- 50 JARIGE BRUILOFT

Het is moeilijk om "kort" te schrijven over bijzondere ervaringen bij de Lets. Er zijn er echter twee die in mijn geheugen zitten.

De eerste was de 50 jarige bruiloft van Otto en Marian. Mij werd verzocht om met zoveel mogelijk mensen van de Lets, iets muzikaals op poten te zetten. Omdat ik zelf het meest bezig was met Klezmer muziek, heb ik in dat genre gezocht. Het resulteerde in een duet van Adrie en Anneke, schitterend gezongen. En naast de Klezmer muziek, die ik speelde met twee vriendinnen, ook nog The Brides Waltz, waar ook Paul Salverda en Ans aan meededen. Daarnaast hebben we met zoveel mogelijk mensen gevolksdanst.

Maar..... het leuke was verder, dat ik de volgende dag jarig was en niets had kunnen klaarmaken, dus: Wies maakte zoete taart, Aurelia soep, Sophie hartige taart en Isabelle een pastasalade. Ik hoefde heel relaxed alleen thuis te wachten tot al het eten werd gebracht. Ik heb nog zeker 3 jaar muziek gemaakt met Ans en Wilma.

De tweede herinnering was vorig jaar. Ik wilde zo graag een nieuw behang op 1 muur. Mijn dochter kon wel helpen behangen, maar het oude behang moest eraf en ik wilde graag platte stopcontacten. Ik heb geweldige hulp gehad. In drie dagen was het klaar. Lida hielp met aftrekken en opruimen behang, de volgende dag kwam Rein mijn stopcontacten vervangen en de dag daarop zat mijn mooie behang erop. Zo blij mee!

Wat ook zeker benoemd mag worden, is dat Paul regelmatig mijn tuin heeft gesnoeid. Dankzij hem is het zware, grove gedaan en ziet de tuin er weer netjes uit.

25 jaar LETS, een terugblik

ANS BREEMAN

Eind 2001 ging ik met een vriendin naar een LETS-bijeenkomst. Het idee sprak me aan. Een soort noaberschap maar in een modern jasje. En er kwam geen geld aan te pas; dat is prettig als je krap in de financiën zit...

Ook het sociale aspect, de ontmoetingen in de (K)Letscafé's stelde ik op prijs. In de eerste jaren was ik door persoonlijke omstandigheden nog niet erg actief. Dat veranderde in 2009 toen ik toetrad tot de redactie van ons Nieuwsblad, toen nog een papieren boekwerkje. Vooral goede herinneringen aan de fijne samenwerking met Anneke en Wilma.

In 2019 werd ik secretaris en daardoor nog meer betrokken bij het reilen en zeilen van de vereniging. De afgelopen weken heb ik eens teruggekeken in al die oude Nieuwsbladen. Veel was ik al vergeten, maar dit bracht mooie herinneringen naar boven. Mijn reactie op al die bijeenkomsten en activiteiten: hartverwarmend / superleuk / zeer geslaagd / creatief en verbindend. Zo waren er presentaties over duurzaamheid en energiebesparing, braille, tenen lezen en astrologie. En workshops knutselen, djembé spelen, vogeltaarten maken. Een paar keer werden er veilingen gehouden om de vereniging aan pauwen te helpen. De helft van de pauwen-opbrengst van een artikel ging naar de vereniging. Vooral Lydia bleek een professionele veilingmeester.

Soms ook werden er gasten uitgenodigd. Zanger/componist Henk Boogaard speelde op akoestische gitaar en zong zo'n 20 liedjes met als thema voornamelijk groente, fruit en kleine ongemakken. En Johan Kwakman leerde ons over chi-neng-qigong, een eeuwenoude Chinese bewegingsvorm. En onlangs kwam Robert de Jong ons inwijden in de wondere wereld van de sterrenkunde.

Avonden met "speeddaten" en "De Kletspot" zorgden ervoor dat we elkaar beter leerden kennen. Samen eten is gezellig! Dat bleek wel bij de diverse barbecues in de tuin van Pinel; de Amerikaanse instuif, de pannenkoekenmaaltijd en de stamppot-buffetten en niet te vergeten de Surinaamse maaltijd van Waggie (die ook prachtig kon zingen).

Goede herinneringen ook aan muziek. Jarenlang zorgde Jos voor live muziek op bijeenkomsten en barbecues. Ook Ada, Wilma, Peter, Paul en ik droegen regelmatig een steentje bij.

25 jaar LETS, een terugblik

ANS BREEMAN

En dan waren er nog allerlei activiteiten waar onze leden actief zijn betrokken. Zo was er bijvoorbeeld ons Repair Café. En het Project Ermelo Schoon, ooit gestart door Truus, Otto, Marian en Bernadette. Ieder jaar in september wordt de "Keep it Clean Day" gehouden. Als vrijwilliger vanuit de LETS heb ik daar eens aan meegewerkt met Hanneke.

In 2012 werd er bij LETS ook gebreid. De langste sjaal van Nederland werd gebreid in Ermelo. De sjaal was 710 meter lang en is gemaakt door inwoners van Ermelo ter gelegenheid van Warme Truiendag. Later werd de sjaal opgedeeld in kleinere sjaaltjes tijdens een schaapscheerdersfeest.

Bijzondere herinneringen zijn er ook aan Corona-tijd. Ook LETS-leden kunnen elkaar niet ontmoeten. Geweldig om te zien dat er nog steeds gehandeld werd en ook dat er spontaan allerlei creatieve en alternatieve ideeën kwamen vanuit de leden. Zoals van Miep die aanbod om boodschappen te doen en wasbare mondkapjes maakte. Gratis voor leden die negatief in de Pauwen stonden. In september en oktober werd er voor het eerst digitaal "gezoomd" waarbij we nieuwtjes konden uitwisselen naast het ruilen en handelen. Het was leuk om elkaar niet alleen te spreken, maar ook te zien. En het bleek minder ingewikkeld dan verwacht. Ook gingen we als bestuur digitaal vergaderen.

Er kwam een paddenstoelen-fotowedstrijd en Sophie maakte een planten-app aan. Er waren verschillende activiteiten om toch aandacht te hebben voor elkaar zoals kaartenacties, een "Verrassingsdoos" (initiatief van Wies), en een kledingtas (Wies, Sandra en Martine). Ook werd er een fietstocht bedacht (Ada). Toen het weer mocht, gingen we wandelen op de hei.

Dit was een terugblik. Op naar het volgende jubileum!

THOMAS RENSEN- VANUIT DE GROTE STAD

Ruim vier jaar geleden streek ik, vanuit Amsterdam, neer in het groene Ermelo. Veel ruimte, rust en aangename vriendelijkheid. Op straat even naar elkaar zwaaien, of een praatje. Samen aan de koffie, een lunch of zelfs een volledig diner. Heel knus allemaal en een gevoel van 'thuis'. Een gouden greep hierbij was, en is, het lidmaatschap van LETS Ermelo.

Die LETS'ers ontmoet je werkelijk overal. Behalve gewoon op straat ook in de biowinkel of de supermarkt, de snackbar, de bibliotheek of in het bos. Vanwege het slimme LETS concept heb ik inmiddels klussen verricht, die mij zo trots maken als een pauw. Zo ontdekte ik hoe je nog handiger de tuingrond omspit. Hoe snel maar nog steeds zorgvuldig je een auto met de hand wast. En hoe je zomaar plotseling dat lang gezochte mooie boek scoort, voor een habbekrats.

Een onderling gesloten LETS 'deal' of een klus afspraak leidt meestal ook tot uitwisseling van levensverhalen en levenservaringen. En automatisch tot veel gezelligheid. Met bovendien gezamenlijke wandelingen, excursies, een avondje kijken naar de sterren in het heelal of 'kletsputten' over jezelf. Een fijn netwerk, een warm sociaal-economisch bad.

Die LETS'ers ontmoet je werkelijk overal.

JANNIE UIT DE BOSCH- CATERING OP EEN 'KASTEEL'

Er zijn veel herinneringen, ervaringen, fijne ontmoetingen en gesprekken.

Voor mij springt deze er uit. Omdat het de grootste was qua werk. En, omdat het Lets lid met de hulpvraag - Sjoukje- afgelopen juni is overleden. Een attente, lieve vrouw, lang lid, tot haar ziekte het niet meer toeliet.

De gelegenheid: haar zoveel-jarig huwelijk (50?). Gevierd op villa Groevenbeek, waar ze ooit als hulp had gewerkt. Nu kon ze daar een ruimte huren, symbolisch en bijzonder.

Ik heb allerlei kook/eetactiviteiten in mijn aanbod. Daar heeft ze ruim gebruik van gemaakt: taarten, vruchtenbowl, advocaat. Ik heb alles met plezier gemaakt. Maar toen moest het nog gebracht worden. Ik wist de weg niet zo goed met de auto en wilde natuurlijk zo dicht mogelijk bij de deur komen. Per ongeluk over een fietspad, tussen boomstronken door en half schuin een droge greppel meepikken. Ik wist niet dat mijn auto tot zoveel in staat was. Maar ik kwam er met auto en eten nog intact. De auto heb ik nog steeds trouwens, die is nu 24 jaar.

Sjoukje gaf me stralend een rondleiding. Ze vertelde over haar werk daar als jong meisje, over "mevrouw", haalde herinneringen op, merkbaar in haar element. De villa waar ze ooit diende, diende nu haar (en haar familie). Ze was blij met het Letsaanbod.

Het fijne gevoel van toen komt al typend terug.

Wasnoten

YVONNE KLEIN ROUWELER

Op de marktplaats-app werden wasnoten aangeboden. Ik heb ze gekocht en kennis gemaakt met de aanbieder. Direct een leuke en fijne klik! Zij is vervolgens af en toe in mijn praktijk geweest voor een consult en ik heb een paar klussen voor haar gedaan en nuttige dingen aangeschaft zoals een schitterend boekje Chakrawandelingen en nog steeds zien we elkaar voor een kop koffie.

De wasnoten zijn nog niet op!

Quote;

'Het leukste aan de LETS kring Ermelo vind ik dat de praktische kant (uitruilen van diensten) altijd samen gaat met mooie gesprekken / verbinding met mensen, die ik anders minder gauw zou tegen komen'

Verrassing!

SOPHIE VAN MANEN

In 2022 zou mijn vriend Marcel 50 jaar worden. Al een jaar vroegen we naar zijn ideeën of plannen. Zijn tweelingzus had haar feest al ruim van tevoren gepland. Toen bleek dat er geen plannen waren of gingen komen, heb ik een verrassingsfeest gepland.

Ada was bereid om te helpen achter de bar en bij Otto en Marian zorgen voor een enorme pan pompoensoep. Zelf zorgde ik voor salades en taart, met het excuus dat mij gevraagd was om dit mee te nemen naar het feest van mijn oom en tante. De 'foute billentaart' had ik al eerder gebakken. (de vorm kan geleend worden, bij interesse)

Met een smoes werd Marcel naar de feest locatie gelokt. Bij binnenkomst zag hij allemaal bekende gezichten, maar het duurde best lang tot hij door had dat het feest voor hem was. De verrassing was goed geslaagd! Net als de soep trouwens.

Ada, mijn moeder en zus zorgden dat alles vlekkeloos verliep. Dit met grote improvisatie kracht omdat het ontbrak aan enkele belangrijke materialen. Zoals een stop voor de gootsteen, terwijl er met de hand moest worden afgewassen. Samen met de hulp van Letsleden werd het een geweldig feest.

Ruilen doet niet huilen

Noaberschap in een modern, duurzaam en sociaal jasje

LETS-ruilkring Ermelo viert op 10 december haar 25-jarig jubileum. De leden van het Local Exchange Trading System (LETS) ruilen diensten en goederen met elkaar. Het begon allemaal toen Greeth aan Marlies vroeg: „Wil je mijn kussens in de caravan bekleden, dan mag je daarvoor twee weken in mijn caravan logeren.“ Dit smaakte naar meer. De Ermelose Greeth Dethmers zette vervolgens met Ank van Elburg en Sander Kaptein in november de LETS-ruilkring Ermelo op met 22 leden.

Francisca Meijsser

LETS-afdeling Ermelo is één van de ongeveer 300 landelijke ruilkringen in Nederland, met ongeveer 50 leden. Die ruilen diensten en goederen met elkaar, waarbij ze een ruilleenheid gebruiken als betaalmiddel. Voor Ermelo zijn dat de pastas, een symbool dat bij de gemeente past. In Harderwijk zijn dat spuiten en in Tilrecht sterven.

Het voordeel van een betaalsysteem is dat er geen wederzijdse afhankelijkheid ontstaat: voor wat, hoort wat. Hulp vragen is daarmee gemakkelijker, laagdrempelig. Flulp geven is fijn om te doen en soms uitdagend.

TALENTEN „Telvrouwen kan wel iets wat niet iedereen kan“, zegt één van de leden. Waar de één handig is in het repareren van kleding, is de ander goed in tuinieren of heeft verstand van elektriciteit of schilderwerk. „Lid zijn van een ruilkring is je talenten delen en leren kennen. Je helpt elkaar door je eigen talenten aan te wenden.“ En talenten hebben we allemaal.

Werden eerst de pastas bijgehouden op papier en de nieuwskbrief rondgebracht, gaat alles nu digitaal. „In één oogopslag kun je zien wat je saldo is, kun je je betaalden doen. Teller lid is geregistreerd met de vermelding van zijn of haar diensten en talenten.“

NETWERK Thomas leidt met de ruilkring. „Die LETS-ers ontmoet je vrolijk overal. Bijvoorbeeld op straat ook in de hooiwinkel of de supermarkt, de smachbar, de hooiwinkel of in het bos.“ Bij elke ruilkring is er een netwerk. Dat uit Amsterdam vertelde Thomas goed kan gebruikt worden, is het een heerlijk gevoel. „Inmiddels heb ik mensen verteld, die mij zo trots maken als een paus. Ze ontdekten ik hoe je nog handiger de tuingrond omgibt. Hoe snel maar nog steeds zongvuldig je een auto met de hand weet. En hoe je een paar pluiseling dat lang gezochte mooie boek scoort, voor een habbekrats.“

Thomas geniet nog steeds van de ruilkring.

■ Rini Schrijver houdt een presentatie op een van de bijeenkomsten van de LETS.

■ Sophie van Munen (links) en Ans Broerman (rechts) zijn bestuursleden van de LETS-ruilkring.

„Een ruilkring gedrukt LETS-ideaal of een klas afspraak leidt meestal ook tot uitwisseling van levensverhalen en levenservaringen. En automatisch tot veel gezelligheid. Met bovendien gezamenlijke wandelingen, excursies, een avondje kijken naar de sterren in het heelal of 'kletsputten' over jezelf. Een

fijn netwerk, een warm sociaal-economisch bad.“

BIJZONDERHEDEN Ook zijn er jaarlijks 6 of 7 bijeenkomsten waar leden elkaar ontmoeten. De avond begint met een rondje vraag en aanbod van diensten en/of goederen, waarvan sommige ter plekke zijn uitgesteld. Daarna is tijd voor verdraging door bijvoorbeeld een kring of een workshop waarvan de onderwerpen variëren. Van het sterrenstelsel tot het voedselbos en van lekker koken tot dansen. En natuurlijk is er altijd koffie en thee met taart, van tevoren door enkele leden gebakken en vervoer gezelligheid. De bijeenkomsten vinden plaats in de Wijkruimte van het huis van Ermelo.

MARKTPLAATS Ook hebben de leden een marktplaats-app om goederen van eigenaar te kunnen laten verplaatsen. „Die gebruiken we vaak, voor van alles. Zo ruilen we ook planten en stekjes.“ Na de digitale 'toep', is het opbellen een moment van gezellig contact. De LETS-ruilkring versterkt de sociale banden en de gemeenschappen, het stimuleert de lokale economie en het gebruik van lokale talenten. De duurzaamheid wordt bevordert en doordat het mogelijk is om diensten en goederen te ruilen zonder geld, is het toegankelijker voor mensen met een beperkt budget.

JUBILEUM Op 10 december viert de leden en oud-leden feest, waarvoor vooral moet worden aangemeld via bestuur@lets-ermelo.nl. Op de andere bijeenkomsten zijn ook niet-leden welkom om zo met de vereniging kennis te kunnen maken. Tip: tip en tipen zijn te vinden op de website en FB-pagina van de LETS-Ermelo.

■ Sander Kaptein, Greeth Dethmers en Ank van Elburg richten tien jaar geleden de ruilkring op.